

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗІВ В З'ЮНЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ.

РІК XXXVIII

Ч. 243.

Джерси Сіті, Н. Дж., субота, 18 жовтня 1930.

VOL. XXXVIII

No. 243.

Jersey City, N. J., Saturday, October 18, 1930.

THREE CENTS.

РІДНИЙ КРАЙ БЛАГАЄ ПОМОЧІ!

ПОЛЬСЬКІ БРЕХНІ ПРО ПОЛЬСЬКИЙ ТЕРОР У ГАЛИЧИНІ

ПОЛЬСЬКА АМБАСАДА У ВАШІНГТОНІ І ПОЛЬСЬКИЙ НІЮОРСЬКИЙ КОНСУЛЬСЬКИЙ СКИДАЮТЬ
УСЮ ВИНУ НА СОВІТИ.

Покликаються на свого платного агента Андрія
Левіцького.

ВАШІНГТОН. — Кореспондент ньюорського часопису „Геральд Трибюн“ подає з Вашингтону польські коментарі щодо подій у Галичині, про які попомнено в тій же газеті обширні відомості просто в Галичині. Польська амбасада заявляє, що вона нічого не знає про якісь карні експедиції у той терор, бо не одержала досі ніяких інформацій. Вона подає далі, що знає тільки те, що „Польська Україна“ є задоволена та що бунтується український народ тільки на Радянській Україні. Тому належало би звертати вважливості увагу на Радянську Україну, а не на події в Польщі.

Зате польський ньюорський консул, д-р Мечислав Мархвєвський, називає Польщу в бійшу оборону. Він виразно зазначає, що коли є які розрухи в Галичині, то це тільки совєтські інтриги. Виражає не дав він офіційного коментаря, бо казав, що має на інформації з Варшави, але мимо браку інформації виправдує польський уряд за його карні експедиції, бо на них, як він каже, дають згоду не тільки польський уряд, але й українська влада.

На його думку, карні експедиції мають віджати галицьких українців від совітів. Він цитує д-ра Павла Моїра з Коломбійського університету, котрий каже, що масові пожежі в Галичині є випливи совєтської пропаганди, яка користає з економічної депресії й викликає неспокій в сусідніх з совітами краях.

Польський консул з Нью Йорку покликуються на мітрополита Шептицького, котрий має сказати, що пожежі в Галичині є роботою Української Військової Організації, яка є в комуністичних руках і дістає попертя з заграниччя.

Польський генеральний консулат у Нью Йорку видає спеціальну заяву, в якій висказує свій погляд про останні події в Галичині Андрій Левіцький, якого називається „бувшим президентом Української Республіки“, заки та республіка була шугарана совітами.

Отой Левіцький каже, що розрухи в Галичині походять від невідвільних одиниць, котрі змагаються до напруження відносин між Польщею й Україною. Він каже, що ціла українська нація осуджує саботажі та що згідлива співпраця між польським і українським народами є konieczna для економічного, культурного й політичного піднесення обох народів.

КОМУНІСТИ ДЕМОНСТРУЮТЬ.

НЬЮ ЙОРК. — Комуністична партія влаштувала кілька помешних демонстрацій. В Сіті Год радив „Борс оф Естимейт“ під проводом мейора Вокера. Перед тою радою з'явилася комуністична делегація, на чолі якої стояв Сем Несин. Делегація домогалася заради безробітності. Несин заявив, що краще не піднімати платні полісменам, котрі буть безборонних робітників, а заощаджений у той спосіб грош треба би дати безробітним. Ці запити довели до острої вини слів між Несином і мейором Вокером. Розмова закінчилася тим, що Несин назвав усіх членів ради грефтірською бандою, заявляючи, що воліє бути членом робітничої класи, ніж грефтірсько-урядовцем. А до мейора Вокера сказав: „Ти є грефтірський політичний з Тамані і злодій“.

По тих словах вкопали Несина полісмени і радні й тижко його побили та волочили по землі, доки не викинули на коритар. Переведено арешти, а Несина відвезено до шпиталю.

ЗДЕРЖУЮТЬ ІМІГРАЦІЮ.

БОСТОН. — На конвенції Американської Федерації Праці ухвалено резолюції, в яких Федерація заявила за цілковите здержання імміграції в час економічної депресії, а далі за вибір Вільяма Гріна поновним президентом Федерації та за місто Ванкувер як місце наступної конвенції.

ДОХОДИ ПОЛІТИЧНИХ МАХЕРІВ.

ФІЛАДЕЛФІЯ. — Гифорд Піншо, республіканський кандидат на губернатора, зв'язав Веру й міських високих урядовців, щоб подала жерела, звідки походять їх доходи. Особливо рад би Піншо знати, яких способом заробляє Вер. голова республіканської організації, річно аж \$1,000,000. Піншо твердить, що всі ті махери мають величезні доходи з різних міських контрактів.

POLISH OUTRAGES IN EASTERN GALICIA

Telegram to Ukrainian Daily "Svoboda."

PRAGUE, October 17, 1930.

"POLISH GOVERNMENT PERPETRATED TERRIBLE MASSACRES OF UKRAINIANS IN GALICIA. OUTRAGEOUS CHARGES OF POLICE AND CAVALRY ARE DESTROYING TO THE GROUND UKRAINIAN EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN UKRAINIAN VILLAGES AND TOWNS, NATIONAL HOMES, SCHOOLS, PUBLIC LIBRARIES AND OTHER UKRAINIAN ORGANIZATIONS AND COOPERATIVE ASSOCIATIONS. UKRAINIANS OF ALL CLASSES, PEASANTS, INTELLIGENTZIA AND PRIESTS ARE BEING BRUTALLY AND HEARTLESSLY ASSAULTED. NUMBERS OF PEOPLE ARE BEING FLOGGED TO DEATH AND GREATER NUMBERS OF THOUSANDS ARE BEING ARRESTED.

"WE NEED IMMEDIATE HELP. IT IS IMPERATIVE THAT A MASS MEETING BE CALLED SO THAT AN EFFECTIVE PROTEST MAY BE MADE. A DELEGATE OF CAMPAIGN UNION OF UKRAINIAN NATIONAL PARTIES IN GALICIA."

Editor's Note: This telegram is published without the name of the delegate at his request. For should it become public, he would be severely punished. This delegate miraculously escaped to Prague and wired the cable. He was sent abroad as a delegate of the Campaign Union of the Ukrainian National Parties who organized a campaign for the election to the Polish Parliament.

До Редакції „Свободи“ наспіла салуєща телеграма з Праги (Чехословаччина):

ПРАГА, 17 жовтня 1930.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ЗОРГАНІЗУВАВ СТРАШНІ ПОГРОМИ УКРАЇНЦІВ. У ГАЛИЧИНІ КАРНІ ЕКСПЕДИЦІЇ ПОЛІШІ І КАВАЛЕРІЇ ДО ТЛА НИЩАТЬ КООПЕРАТИВИ, ПРОСВІТИ, КООПЕРАТИВНІ СОЮЗИ, НАРОДНІ ДОМИ, ЧИТАЛЬНІ, ШКОЛИ. КАТУЮТЬ У НЕЧУВАННИЙ СПОСІБ СЕЛЯН, СВЯЩЕНИКІВ І ІНТЕЛІГЕНЦІЮ. ВМИРАЮТЬ ВІД ПОВОВ. ЩЕ ДАЛІ АРЕШТУЮТЬ ТИСЯЧКАМИ. ПОТРІБНА НЕГАЙНА ДОПОМОГА. ДОКОНЧЕ ПІДНИМІТЬ НЕГАЙНО МАСОВИЙ ГОЛОС ПРОТЕСТУ. ДЕЛЕГАТ ВИБЬЛОКУ ІМЕНІ НЕ ПОДАВАЙТЕ.

(ВІД РЕДАКЦІЇ: Телеграму оголошуємо в такій формі, як її одержали, з тим, що пропустили імя делегата зі зрозумілих причин, щоби його не наразити на переслідування польської влади. Делегат той дістався якимсь способом з Галичини до Праги і звідти надів телеграму. З той телеграми виходить далі, що отсей делегат „ВИБЬЛОКУ“ являється представником заклопотаного недавно спільного виборчого блоку українських партій на українських землях під Польщею).

КОМУНІКАТ „ОБЄДНАННЯ“.

З РІДНОГО КРАЮ ДОХОДЯТЬ ДО НАС ШОРАЗ СТРАШНІШІ ВІСТІ ПРО ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА. ЗАГОВОРІЛА ВЖЕ І АМЕРИКАНСКА ПРЕСА. ПОЛЬСЬКА АМБАСАДА І КОНСУЛЯТИ ТА ПЛАТНІ ПОЛЬСЬКІ АГЕНТИ В РОДІ АНДРІЯ ЛЕВІЦЬКОГО НАМАГАЮТЬСЯ ВІДВЕРНУТИ ОЧІ КУЛЬТУРНОГО СВІТА ВІД КАТОВАНОЇ ГАЛИЧИНИ.

РІДНИЙ КРАЙ, СТЕРОДІЗОВАНИЙ І ВИДЯТНИЙ ВІД СВІТА, БЛАГАЄ НЕГАЙНО ПОМОЧІ. І ВОНА БУДЕ ДАНА.

ЗА КІЛЬКА ДНІВ ВІДБУДЕТЬСЯ КОНГРЕС „ОБЄДНАННЯ“ І ТАМ ВИСКАЖУТЬ ПРЕДСТАВНИКИ НАШИХ ГРОМАД СВОЙ ГОЛОС. ТАМ БУДЕ ВИРІШЕНА СПРАВА МАСОВОГО ПРОТЕСТУ І ІНШІХ СПОСОБІВ ОБОРОНИ КАТОВАНИХ НАШИХ БРАТІВ.

АЛЕ НЕ МАРНУЙМО ТІ ОДНОГО ДНЯ. ЗБИРАЙМО ВЖЕ ТЕПЕР НЕГАЙНО ДАТКИ НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОЛЬСЬКОГО ВАРВАРСТВА І НА ОБОРОМУ РІДНОГО КРАЮ. ЗАСИЛУЙМО АМЕРИКАНСЬКУ ПРЕСУ ПРАВДИВИМИ ІНФОРМАЦІЯМИ ПРО ТЕ, ЩО ДІЄТЬСЯ В ГАЛИЧИНІ, І ОПРОКИДУЙМО НЕПРАВДИВІ ЗАЯВИ ПОЛЬСЬКИХ АМБАСАД ТА КОНСУЛЯТІВ І ПОЛЬСЬКИХ АГЕНТІВ.

ЗА „ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ“:

Д-р Л. МИШУГА, секретар.

ПОДПИСАННЯ НІМЕЦЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГОВЛІ.

Зі звіту правління вийшло, що за 9 місяців минулого року вв'яз з Німеччиною перевищив на 1 мільярд марок дома. Це перший раз за останні чотири роки Німеччина має перевищення вв'язу з Німеччиною. Це 500 мільярдів марок, щоби вивести з країни транспортну й інших учених.

УЧЕНІ КОМУНІСТИ.

„Красная Газета“ пише, що між російськими ученими в Гельсінкі 2 проценти пролетарського походження, а 98 проценти буржуазного. Тому то часом радить вислати до них учених шкіль ще 500 комуністів червоноармії навіть не ховати, щоби вивести з країни транспортну й інших учених.

АНТИРЕЛІГІЙНИЙ РУХ СЕ- РЕД ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

„Красная Звезда“ нарікає, що ація безбожників у червоній армії не має успіху. Червоноармії не хочуть читати антирелігійної літератури. В одній московській полку в червоноармії навіть не хотіли прийняти транспортну й інших учених.

В ПОЛЬЩІ ПОЧИНАЄТЬСЯ КРІВАВА МІЖПАРТІЙНА БОРОТЬБА

ЗАМАХ НА ПІЛСУДСЬКОГО БУВ ВИГАДКОЮ
ПРОКАТОРИВ.

ВАРШАВА (Польща). — Тут занепокоєні відомостями про криваву міжпартійну передвиборчу боротьбу, яка все поширюється в різних місцях Польщі. Все частіше трапляються випадки вбивств та тяжких поранень різних політичних діячів своїми партійними противниками.

Один з таких випадків трапився в Ченстохові, де член соціалістичної партії, Костжевський, застрелив трох членів групи Пілсудського, а двоох тяжко поранив. Потім застрелив сам. Костжевський помстився за те, що за кілька днів тому прихильники Пілсудського напали на партійну канцелярію соціалістів і розгромили її.

В Сосновіцах Казимир Яржа застрелив на вулиці свою жінку за те, що вона приєдналася до про-Пілсудського політичного блоку, після того як відійшла від праці в соціалістичній партії, якої членом залишився її чоловік. Вбивши дружину, Яржа застрелився. Чим більше загострюється передвиборча боротьба, тим частіше надходять відомості про криваві сутички між ріжними політичними групами.

Тут уже ніхто не сумнівається в тому, що „замах на Пілсудського“ був вигадкою провокаторів. Усіх сімох арештованих звільнено з арешту.

БРЮНІНГ ВИГОЛОСИВ УРЯДОВУ ПРОГРАМУ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Під час засідання райхстагу прем'єр-міністр Брюнінг виголосив 1-годинну промову, в якій точно викложив програму діяльності уряду. Він голвно спинився на фінансовому становищі Німеччини, представляючи його дуже невдалим.

Разом з тим уряд пропонує свою фінансову програму, яка має вивести Німеччину з кризи. Можливо, що Німеччина буде просити держави бувшої антанті знову переглянути план Йонга, щоби поліконтині репарацийні сплати, або в крайньому разі доведеться просити про відчорнення чергових сплат, поки Німеччина переживе фінансову кризу.

Щоби переверсти в життя свою фінансову програму, яка, на думку уряду Брюнінга, є однією, що може врятувати Німеччину, уряд не спиниться перед найрішучішими мірами. Всі члени парламенту вислухали спокійно промову Брюнінга. Тепер почнуться дебати над нею. Брюнінг певний, що його правління знайде підтримку в більшості членів райхстагу.

УПАДОК ФРАНЦУСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГОВЛІ.

ПАРИЖ (Франція). — За останній рік зовнішня торгівля Франції зменшилася на 9 мільярдів франків. Експорт за рік зменшився на 12%, а імпорту на десять і пів процентів. Головною причиною зменшення зовнішнього торгу Франції вважають загальну світову економічну кризу.

ФРАНЦІЯ БУДЕ ФОРТЕЦЬ.

ПАРИЖ (Франція). — Люзен описує в „газеті „Матен“, що Франція закріплює свій східний кордон. На протязі 200-мильної границі між Люксембургом та Швайцарією будують нові форти на кожодомо кілометрі.

В основу нового будівельства фортів положено всі висновки з минулої війни та всі найновіші теорії. Вся будова фортів має бути закінчена за три роки. Звичайно, це вимагає колосальних коштів, що лягає вагою на державний бюджет Франції.

РУМУНСЬКІ ШВІДЛЕРИ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Правління на протязі сімох років виплатило одній будівельній фірмі 5,500,000 доларів за будову тунелю між Родпою та Дорна-Ватрою. Коли вже тунель був закінчений і фірма одержала по контракту всі гроші від уряду, вона запросила представників уряду на впрохоті відкрити тунель.

По відкритті, як звичайно, був уряджений бенкет. Один з інженерів фірми, який мав будувати тунель, під чаркою признався, що цей тунель був збудований ще підчас Великої Війни австрійською армією під під керівництва німецьких інженерів. Румунська фірма напала лише трохи робітників, щоби розчистити тунель та закінчити деякі незначні роботи. Уряд арештував управителя будівничої фірми та почав в цій справі слідство.

16 СРП(О)ДИНА.

